

ΘΕΩΡΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Σ.Η.Μ.Μ.Υ. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2011

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ VIII για την Παρασκευή 20/1/2012

Άσκηση 1 Αν οι X, Y είναι ανεξάρτητες, ισόνομες τ.μ. με πεπερασμένη διασπορά, υπολογίστε την συνδιακύμανση των τ.μ. $U = \alpha X + \beta Y$ και $V = \beta X - \alpha Y$ για $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.

Άσκηση 2 Θεωρήστε X, Y, Z τ.μ. ορισμένες στον ίδιο χώρο πιθανότητας με $\mathbb{E}[X^2], \mathbb{E}[Y^2] < \infty$, $\text{Cov}(X, Y) = 1$, $Z \sim \mathcal{N}(0, 1)$ και Z ανεξάρτητη από τις X, Y . Υπολογίστε την $\text{Cov}(XZ^2, Y + Z)$.

Άσκηση 3 Έστω $\{X_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ ακολουθία από ανεξάρτητες ισόνομες τ.μ. με μέση τιμή 1 και διασπορά 1/4. Αν $Y = \sum_{i=1}^n \frac{X_i}{2^i}$ υπολογίστε τις σταθερές a_n, b_n έτσι ώστε η $a_n + b_n Y$ να έχει μέση τιμή 0 και διασπορά 1.

Άσκηση 4 Έχετε γράψει n διαφορετικές χριστουγεννιάτικες κάρτες σε φίλους σας και n φακέλους με τις διευθύνσεις τους. Ανακατεύετε τους φακέλους και βάζετε μέσα σε καθέναν μια κάρτα στην τύχη. Θέτουμε $X_i = 0$ ή 1, ανάλογα αν η i -στή κάρτα τοποθετήθηκε στο σωστό φάκελο και Y το πλήθος των καρτών που τοποθετήθηκαν στο σωστό φάκελο.

α) Υπολογίστε την συνδιακύμανση των X_i, X_j και σχολιάστε το πρόσημό της.

β) Υπολογίστε την μέση τιμή και την διασπορά της Y .

Άσκηση 5 Οι X, Y είναι τυχαίες μεταβλητές με τιμές στο $\{-1, 1\}$ για τις οποίες έχουμε

$$\mathbb{P}[X = 1] = 1/4, \quad \mathbb{P}[Y = 1|X = 1] = 2/3, \quad \text{και} \quad \mathbb{P}[Y = 1|X = -1] = 1/3.$$

Ποια είναι η πιθανότητα το τριώνυμο $P(z) = z^2 + Xz + Y$ να έχει πραγματικές ρίζες;

Άσκηση 6 Οι τ.μ. X, Y έχουν από κοινού σ.π.π. $f(x, y) = \frac{1}{y}$ για $0 < x < y < 1$ και 0 διαφορετικά.

α) Υπολογίστε την δεσμευμένη σ.π.π. της Y δεδομένου ότι $X = x$.

β) Υπολογίστε την $\mathbb{P}[X + Y > 1/2]$.

Άσκηση 7 Η από κοινού σ.π.π. των X, Y είναι

$$f(x, y) = cy^\beta(1-x)^\alpha, \quad 0 < y < x < 1,$$

όπου $\alpha, \beta > -1$. Να υπολογίσετε

α) Τις περιθώριες σ.π.π. των X, Y

β) Τις δεσμευμένες σ.π.π. $f_{X|Y}$ και $f_{Y|X}$.

γ) Τις δεσμευμένες μέσες τιμές $\mathbb{E}[X|Y = y]$ και $\mathbb{E}[Y|X = x]$

Άσκηση 8 Αν η τ.μ. P ακολουθεί ομοιόμορφη κατανομή στο $[0, 1]$ και η δεσμευμένη κατανομή της X δεδομένου ότι $P = p$ είναι διωνυμική $b(n, p)$ υπολογίστε την (περιθώρια) κατανομή της X .

Άσκηση 9 *Οι X, Y είναι ανεξάρτητες τ.μ. με τιμές στο $\mathbb{N}$ και σ.μ.π. $p_n = \frac{1}{\zeta(s)n^s}$ για κάποιο $s > 1$, όπου $\zeta(\cdot)$ είναι η συνάρτηση του Riemann

$$\zeta(s) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^s}.$$

α) Δείξτε ότι αν $2 = p_1 < p_2 < \dots$ είναι η ακολουθία των πρώτων αριθμών τότε τα ενδεχόμενα $E_i = \{p_i/X\}$ είναι ανεξάρτητα.

β) Εξηγήστε γιατί έχουμε $\bigcap_i E_i^c = \{X = 1\}$ και συμπεράνετε την ταυτότητα

$$\frac{1}{\zeta(s)} = \prod_{i=1}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{p_i^s}\right).$$

γ) Αν οι X, Y είναι ανεξάρτητες τ.μ. με αυτήν την κατανομή, υπολογίστε την πιθανότητα οι X, Y να είναι σχετικά πρώτοι.